

81. A tudomány ajándéka helyes tudást ad arról, hogy ki az Isten és mik a teremtmények

Énekeljük a 101. számú éneket:

*Szállj ránk, életadó Lélek!
Ó, Tudomány, ihless meg! Egy tudományt ismerjek,
Egyet, azt, ami szükséges: igazságát Istennek.
Háznépedre jer le, Tudomány Lelke!*

Amikor Jákob kútjánál Úr Jézus a szamarai asszonnyal beszélgetett, azt mondta neki: *Ha ismernéd Isten ajándékát...* (Jn 4, 10). Tudjuk, hogy ezt a Szentlélekről mondta az Úr. Vágyódjunk arra, hogy Jézus velünk is szóba álljon a mi Jákob-kutunknál, ahova vízért járunk, ahol az Úr olyan vizet akar adni, amely *az örök életre szökellő vízforrás lesz bennünk* (vö. Jn 4, 14). Vágyódjunk arra, hogy befogadhassuk *Isten ajándékát!*

I. A tudomány ajándéka

1. Szent Pál azt vallja magáról: *Tudom, kinek hiszek* (2 Tim 1, 12). Valami olyan tudása lett, amely azelőtt nem volt meg benne. Addig is hallott Jézusról, de igazán nem tudta, hogy kicsoda Jézus. Az Úr ajándékba adott neki tudást arról, hogy kicsoda Jézus, és hogy kicsoda ő, Saul. *Választott edény*, akit az Úr meghívott, hogy tanúságot tegyen róla; akiről azt mondta az Úr Ananiásnak: *Megmutatom neki, hogy mennyit kell szenvednie az én nevemért* (ApCsel 9, 15-16). Ez a Pál azután attól kezdve *Krisztusnak e fölséges ismeretéhez mértén mindent szemétnek tartott, mindent elvetett, csak hogy Krisztust elnyerje* (Fil 3, 8).

2. Én is azért vágyódom a tudomány ajándékára, hogy bennem is meglegyen a tudás arról, hogy ki az én Istenem? Abszolút Úr! Vágyódom tudni, hogy mi vagyok én! Kicsiny teremtmény! Mik az embertestvéreim? Társaim az üdvösség útján!

3. Jakab apostol figyelmeztet: *Engedelmeskedjetek szelíd lélekkel a belétek oltott tanításnak* (Jak 1, 21), Isten bennetek élő tanításának! **Isten ajándékba adja a tudást.** A mi dolgunk az, hogy befogadjuk és felhasználjuk. Jézus is szüntelenül tanított bennünket, hogy **Isten dolgait, szempontjait, tanításait mindennél többre becsüljük!** Jézus mérhetetlen szeretettel – mondhatjuk így: a Szentlélek végtelen szeretetével, ajándékozásával – tanított bennünket. Tőle tudjuk azt, hogy Isten az Atyánk, és tudjuk azt is, hogy üdvösségünk érdekében hogyan kell helyesen felhasználnunk a teremtett dolgokat.

II. A Szentlélek a tudomány ajándékával Isten és a teremtett dolgok helyes viszonyára tanít

1. Ez az ajándék is – akár csak a bölcsesség, az értelem vagy a tanács ajándéka – tökéletesíti az értelmünket.

a) A *bölcsesség* ajándéka ugyanis **az értelmünket arra teszi fogékonyá, hogy Isten dolgait szemlélhessük, hogy Isten szempontjai szerint tudjunk ítélni.** Milyen bölcs ember az, aki Istent akarja szemlélni!

b) Az *értelem* ajándéka képesíti a **hitigazságok mélyebb megértésére.**

c) A *tanács* ajándéka arra képesíti, hogy **átlássuk a dolgok és az Isten közötti összefüggéseket.** Természetfeletti tisztánlátásra tanít.

d) A *tudomány* ajándéka pedig **isteni tudással tölt el:** ismeretem van Istenről. Tudást ad arról, hogy ki Isten és mik a teremtmények. Isten az értelmünket képesíti arra, hogy Őt helyesen ismerjük fel, megfelelően értékeljük a teremtményeket, és meglássuk az Istennel való vonatkozásukat. A teremtmények által megérteti velünk Isten üzenetét, hogy ők nem önmagukért vannak, hanem Isten miatt. De nagyszerű, felszabadító, felemelő érzés az, ha képes vagyok

kimondani: „Tudom, hogy a teremtmények mire szolgálnak! Nem ők a végső célunk!” **Minden teremtmény azért van, hogy minket Istenhez segítsen:** még Jézus emberi természete is, még a Szűzanya is, még az angyalok is, az embertársaim is. Az élő és élettelen teremtmények mind-mind csak azért vannak, hogy engem, porszem embert **a hatalmas nagy Istenhez irányítsanak,** és ezzel az egész teremtett univerzummal együtt álljak a teremtő Isten elé, s velük együtt **irányuljak Őfeléje** abban a boldog tudatban, hogy *tudom, kinek hiszek* (2 Tim 1, 12).

2. A teremtett lényeknek, az univerzumnak ebben a tágas karéjában Isten előtt állva kezdem már megismerni Szent Pál tanítását **a teremtett világról:**

a) *A sóvárgással eltelt természet Isten fiainak a megnyilvánulásait várja* (Róm 8, 19). Ha rajtam, porszemnyi teremtményen kiütközik Isten gyermekének vonása – ez a hallatlan nagy megtiszteltetés, amellyel Isten a teremtményt a fogadott gyermekség méltóságára emeli –, akkor az egész természet is megdicsőül *az új ég és az új föld világában* (vö. Jel 21, 1). *Addig pedig az egész természet sóhajtozik és vajúdik. De nemcsak az, hanem mi magunk is, akik magunkban hordozzuk a Szentlélek zsengéit,* (adományait, ajándékait), *mi magunk is sóhajtozunk és várjuk a fogadott fiúságot, testünk megváltását* (Róm 8, 22-23), hitünk beteljesedését a tudásban. **Már nemcsak hiszem, hogy Isten gyermeke vagyok, hanem tudom is!** Ez a teremtett dolgok helyes értéke: Istent tükrözik vissza. Istenre irányítják a lelkemet. De igazán nem magamtól ismerem föl, hanem a Szentlélek adja ajándékba ezt a tudást.

b) **A gyerekek** szeretnek édesanyjuk vagy édesapjuk fülébe titkot súgni. Ha előtte megkérdezi a kicsi: „Tudod, hogy mi az a titok, amelyet mondani szeretnék?” Akkor a szülő azt válaszolja: „Még nem!” Aztán, amikor a fülébe súgta, akkor azt mondja: „Most már tudom.”

c) **Mi is** tudást kapunk ajándékba, mert a Szentlélek lelkünkbe súgja, hogy kicsoda Isten és mik a teremtmények. Ez nem a természetes ész okoskodásával szerzett tudomány. Nem mi jöttünk rá egyéni erőfeszítéssel, hanem Isten és a teremtmények viszonyáról, helyes értékéről szóló tudást a megszentelő kegyelemmel együtt kaptuk. Micsoda ajándék a megszentelő kegyelem!

d) Amikor **a fehér fény** a prizmán keresztülmegy, akkor színeire bomlik. Ugyanígy, amikor látom a megszentelő kegyelem szín pompás megvalósulását, akkor a Szentlélek ajándékainak megjelenését is látom. A tudomány ajándékának színspektrumába, választékába nézve látom, hogy a teremtett dolgok mint Isten alkotásai az Ő keze nyomát viselik magukon. A Mester kézjegye rajtuk van! *A teremtett dolgokból Isten felismerhető* (Róm 1, 20), hiszen tökéletességet, isteni szikrát hordoznak magukban.

e) A gótikus katedrálisoknál, székesegyházaknál a faragott köveken rajta van **a mester** kézjegye. Évszázadok múlva is hirdeti: ki az, aki megfaragta. Mi, a jelenkor gyermekei már nem is nagyon tudjuk, hogy ki volt az a mester, aki évszázadokkal azelőtt otthagya keze nyomát a kövön. A tudomány ajándéka azonban belső képességet ad arra, hogy érzékünk legyen a teremtett dolgok mögé nézünk, a dolgok mögött meglátni az isteni Mestert. Erre vágyódik a szívünk: meglátni Istent! Ez a szemlélődés ajándéka. A tudomány ajándéka és a Szentlélek többi ajándéka arra készíti fel a lelkemet, hogy **„tudjam”, ki az Alkotó-Mester!** Vágyódjam arra, hogy a teremtmények mögött meglássam, felismerjem Teremtőjüket! A teremtmények segítenek kontaktusba, kapcsolatba jutni Istennel.

f) **A tudásvágy** a természettudományokban is az előrehaladás motorja. Az Istenről szóló tudomány, a teológia világában is a tudásvágy sűrűszen egyre jobban megismerni Istent! *Krisztus szeretete sürget minket* (2 Kor 5, 14) ebben a kérdésben is. Érezem sürgetését, ösztökélését!

3. Ha **Saulról** azt mondta az Úr: *Nehéz neked az ösztöke ellen rugdalóznod* (ApCsel 26, 14), akkor ez rám is érvényes. Hagyjam, hadd ösztökéljen engem is az Úr! Ez is már egy olyan tudás gyümölcse, amelyet készen kapok. Engedjem az Úr akaratát érvényesülni az életemben!

4. **Thomas Merton,** a trappista szerzetes mondja: „Ha a lelkünk tiszta és szabad, minden Istenről fog muzsikálni.” Ha belül tiszta a lelkünk, és így akadálytalanul engedjük a Szentlelket beáramlani a lelkünkbe, és ha szabad a lelkünk, vagyis nem tapad le a földhöz, a teremtményekhez, akkor minden teremtett dolog Istenről fog beszélni, csilingelni. Szebben, mint a karácsonyi csengő, amely Jézus érkezésére figyelmeztet.

5. Így, ilyen tiszta és szabad lélekkel **mi is** elmondhatjuk: „Istenem, jaj, de szeretem a

teremtményeket, mert azok szüntelenül Téged juttatnak eszembe! Milyen szép is ilyen tiszta és szabad lélekkel járni a világban! Tudom, hogy Te állsz minden esemény, minden teremtmény mögött. A tudomány ajándéka segít megértenem a teremtmények rendeltetését. Miattad vannak, hogy Hozzád vezessenek! Ez a szentek tudománya, amelyet vágyódom elsajátítani, hiszen *mindannyiunkat arra hívtál meg, hogy szentek legyünk*” (vö. 1 Pét 1, 16).

A tudomány ajándéka **képesít** arra, hogy meglássuk a dolgok természetfeletti, Istennel való kapcsolatát. *Hiszen Isten mindent azért teremtett, hogy legyen, és a világ teremtményei az üdvösségre szolgálnak* (Bölcs 1, 14).

III. A tudomány ajándéka tökéletesíti a hit erényét

Általa jobban tudjuk hívő szemmel látni a teremtményeket, amelyek vonatkozásban vannak Istennel. A hívő lélek a tudomány ajándéka által képességet kap arra, hogy mindenben észrevegye Istent.

1. **A szentekben** milyen csodálatos természetszeretet van, mert szívük a természet szépsége által önkéntelenül felemelkedett Istenhez, vagyis működött bennük a tudomány ajándéka, a helyes tudás a teremtett dolgokról!

a) **Az első remeték** is kimentek az emberektől még nem érintett természetes környezetbe, hogy ott Isten templomában, Isten közelében éljenek. A szerzetesek is milyen csodálatosan szép helyekre építették monostoraikat. A bencések a hegyek tetejére, a ciszterciek a völgyek mélyére, a pálosok a hegytető és a völgy között a hegyoldalba települtek, hogy közel érezzék magukat Istenhez, aki a magasságban lakik, vagy akihez *a mélységből lehet kiáltani* (Zsolt 129, 1), illetve akihez elindulunk ebben a földi életben, hogy egyre magasabbra, egyre közelebb jussunk Hozzá.

b) A világirodalom egyik klasszikus remekműve, **Assisi Szent Ferenc Naphimnusa** is a teremtett dolgok Istennel való kapcsolatát énekli meg: „Áldott légy, Uram, és minden alkotásod. Legfőképpen Urunk Bátyánk, a Nap...”, mert a Nap Isten arca. Ugyanígy Istent látja a holdban, a csillagokban, a földben, a tűzben, a vízben, a levegőben, a jó és rossz időben, a betegségben és a halálban is. Minden Istenre irányít bennünket. Velük együtt áldjuk, magasztaljuk az Urat, mindenek Teremtőjét mi is!

c) Szent Jakab apostol tanítása szerint: **a felülről jövő tanításnak engedelmessé válnunk készsége, tanulékony lélekkel** (vö. Jak 1, 21), **hogy bármit sugall a bennünk élő Szentlélek, készségesen megtegyük!** Engedjük, hogy működjön bennünk a Szentlélek! Ne korlátozzuk! Ne szabjunk határt, hogy ennyit még megtanulok, de annyit már nem!

2. A Szentlélek ezen ajándékát is **a keresztségben kaptuk** meg a megszentelő kegyelemmel, hogy minden Istent juttassa eszünkbe, és ujjonghassunk az Istennel való találkozásunk miatt. Ő még bővebben árasztotta ránk a Szentlelket a bérálás szentségében, tudniillik hogy apostolkodjunk, és mások figyelmét is felhívjuk a teremtett világ szépségeire, amelyek a Teremtőről muzsikálnak.

IV. A tudomány ajándékának hatásai

Képesít bennünket a teremtmények helyes értékelésére:

1. Ne tévesszük össze a creaturát, a teremtményt a Creatorral, a Teremtővel, ne cseréljük fel a sorrendet. **Mindig Isten az első!** *Uramat, Istenemet teljes szívemből szeretem!* (vö. Mt 22, 37). A teremtményeket pedig csak annyiban, amennyiben közelebb visznek Istenhez.

2. Helyesen használjuk a teremtményeket, hogy **segítségükkel közelebb emelkedjék a szívünk Istenhez**, mint a lépcső, amely egyre fölfelé visz minket. Vagy mint az ugródeszka a műugró számára. Amikor ugyanis azon dobbant egyet, akkor még magasabbra tud szállni. Vagy mint a híd, amely átvezet az egyik partról a másikra, a véges e világi partról a végtelen isteni partra. Micsoda nagyszerű rendeltetése ez a teremtményeknek!

3. Jézus boldognak mondja azokat, akik szomorúak, mert majd megvigasztalják őket (vö. Mt 5, 4). Mi az a szomorúság? A Zsidókhoz írt levél alapján tudjuk: *A jelenben minden*

önmegtagadás – vagyis lemondás a teremtmények megengedett és meg nem engedett használatáról – inkább szomorúságot okoz, mint örömet. Később azonban igaz életet és a béke gyümölcsét hozza meg annak, aki elviseli (vö. Zsid 12, 11). **Ha netán szomorú vagyok, mert valamely teremtményt nem tudom birtokolni,** mert Isten miatt lemondtam róla, Isten lesz az, aki majd megvigasztal.

4. Keresztes Szent János tanítja: „Amikor az Úr áhítatot ad, abba kell hagyni minden mást!” Fordítva is érvényes: ha abbahagyom a teremtményekkel való betöltődést, az azokkal való foglalkozást, akkor **az Úr áhítatot ad.** Akkor megtudok valamit Istenről, amit különben talán nem tudnék meg.

Egyre mélyebben megértem Isten üzenetét: *Gyermekem, te most már tudod, hogy mennyire szeretlek én!* Ezt a tudást is a Szentlélek ajándékozza. Ha valamit már tudok, ha valamit már megtapasztaltam Isten szeretetéből, akkor ismerjem fel, hogy ezt is a Szentlélek ajándékozta nekem. Csak engedjem, hogy egyre jobban lelkem mélyére hatoljon ez az isteni ajándék, ez az önmagát ajándékozó Isten!

Jaj, de szeretném egyre jobban *ismerni és befogadni Isten ajándékát:* tudni, hogy mik a teremtmények, mi vagyok én és ki az Isten!

Énekeljük Isten üzenetét: *Gyermekem, te most már tudod, hogy' szeretlek én!*

Az isteni szeretet megtapasztalásának, egyre mélyebb tudásának vágyával zengjük: *Istenem, szeress még jobban engem szüntelen!*